

Олена В. Ареф'єва¹, Ірина Д. Самошкіна², Ігор О. Бабаєв³, Ярослав Р. Баран⁴

БЕЗПЕКОВИЙ РОЗВИТОК СМАРТ-СИСТЕМИ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ В УМОВАХ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ

У статті досліджується безпековий розвиток смарт-системи диджиталізації в банківських установах в умовах управління змінами. Актуальність теми зумовлена необхідністю забезпечення надійного захисту фінансових даних в умовах стрімкої цифрової трансформації та зростання кіберзагроз. Банківська система активно впроваджує інноваційні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн, хмарні сервіси та електронні платіжні системи, що сприяє оптимізації фінансових процесів, але водночас створює нові виклики у сфері кібербезпеки та управління ризиками. Дослідження показало, що ефективне управління ризиками в банківській сфері є ключовим чинником забезпечення стабільності та фінансової безпеки установ. Аналіз сучасних тенденцій свідчить про необхідність використання автоматизованих систем захисту, адаптивних алгоритмів виявлення загроз і посилення регуляторного контролю. Окрему увагу приділено проблемам кібербезпеки у дистанційному банкінгу, де важливими аспектами є кадровий потенціал, інформаційна грамотність персоналу та технологічні особливості цифрових банківських платформ. Використання машинного навчання та штучного інтелекту в аналізі транзакцій дозволяє виявляти підозрілі операції та запобігати фінансовим махінаціям у режимі реального часу. Також досліджено вплив змін у поведінці клієнтів на розвиток цифрових фінансових послуг. Зростання популярності онлайн-банкінгу та мобільних додатків змушує банки переглядати підходи до організації безпеки, враховуючи нові загрози, такі як соціальна інженерія, фішингові атаки та витоки даних. Зменшення кількості банків в Україні за останнє десятиліття свідчить про посилення ринкової конкуренції, вплив макроекономічних факторів та необхідність удосконалення механізмів захисту фінансових операцій. Для забезпечення надійності цифрових фінансових послуг рекомендовано комплексний підхід до управління ризиками, який включає впровадження багаторівневого захисту інформаційних систем, інтеграцію сучасних технологій кіберзахисту, активне використання аналітики великих даних та підвищення рівня цифрової грамотності користувачів. Підвищення довіри клієнтів до цифрових банківських платформ є важливим фактором стійкого розвитку банківської системи, що вимагає впровадження передових технологій захисту та ефективних стратегій управління змінами.

Ключові слова. Безпека, розвиток, смарт-системи, диджиталізація, банківські установи, управління змінами, платіжні системи, блокчейн.

Табл. 11. Рис. 13. Літ. 10.

DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-283-274-290

Olena Arefieva, Iryna Samoshkina, Ihor Babaiev, Yaroslav Baran

SECURE DEVELOPMENT OF SMART DIGITALIZATION SYSTEMS IN BANKING INSTITUTIONS IN CHANGE MANAGEMENT CONDITIONS

The article examines the security development of a smart digitalization system in banking institutions in the context of change management. The relevance of the topic is due to the need to ensure reliable protection of financial data in the context of rapid digital transformation and the

¹ State University "Kyiv Aviation Institute". Ukraine.

² Sumy National Agrarian University. Ukraine.

³ Kharkiv College of Trade and Economics. State University of Trade and Economics. Ukraine.

⁴ Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. Ukraine.

growth of cyber threats. The banking system is actively implementing innovative technologies, such as artificial intelligence, blockchain, cloud services and electronic payment systems, which contributes to the optimization of financial processes, but at the same time creates new challenges in the field of cybersecurity and risk management. The study showed that effective risk management in the banking sector is a key factor in ensuring the stability and financial security of institutions. An analysis of current trends indicates the need to use automated protection systems, adaptive threat detection algorithms and strengthening regulatory control. Special attention is paid to cybersecurity problems in remote banking, where important aspects are human resources, information literacy of personnel and technological features of digital banking platforms. The use of machine learning and artificial intelligence in transaction analysis allows us to detect suspicious transactions and prevent financial fraud in real time. The impact of changes in customer behavior on the development of digital financial services was also studied. The growing popularity of online banking and mobile applications is forcing banks to reconsider their approaches to security, taking into account new threats such as social engineering, phishing attacks, and data leaks. The decrease in the number of banks in Ukraine over the past decade indicates increased market competition, the impact of macroeconomic factors, and the need to improve mechanisms for protecting financial transactions. To ensure the reliability of digital financial services, a comprehensive approach to risk management is recommended, which includes the implementation of multi-level protection of information systems, the integration of modern cyber-defense technologies, the active use of big data analytics, and increasing the level of digital literacy of users. Increasing customer trust in digital banking platforms is an important factor in the sustainable development of the banking system, which requires the implementation of advanced security technologies and effective change management strategies.

Keywords. Security, development, smart systems, digitalization, banking institutions, change management, payment systems, blockchain.

Peer-reviewed, approved and placed: 08.01.2025.

Постановка проблеми. Дослідження безпекового розвитку смарт-системи диджиталізації в банківських установах в умовах управління змінами є актуальним через необхідність забезпечення надійного захисту фінансових даних в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій. Зростання кіберзагроз, посилення регуляторних вимог та зміни у поведінці клієнтів вимагають впровадження ефективних стратегій управління безпекою. Важливою складовою стає адаптація банківських установ до нових викликів, що дозволяє мінімізувати ризики, підвищити довіру користувачів і забезпечити стійкість фінансової системи в умовах цифрової трансформації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасні дослідження акцентують увагу на впливі цифровізації на фінансову безпеку банківських установ, підкреслюючи необхідність захисту інтересів клієнтів, власників і працівників від внутрішніх та зовнішніх загроз. Окреслено ключові аспекти використання інноваційних технологій, таких як штучний інтелект, хмарні сервіси, блокчейн та електронні платіжні системи, а також їхній вплив на управління ризиками.

Окремо розглядається питання дистанційного банкінгу, особливо в умовах кризових ситуацій, що посилює актуальність кібербезпеки. Серед основних викликів виокремлюються дефіцит кваліфікованих кадрів, недостатня обізнаність співробітників і технологічні вразливості мобільних додатків [10]. Запропоновано впровадження тренінгів, автоматизованих

систем захисту та алгоритмів штучного інтелекту для оперативного виявлення загроз.

Дослідження цифрової трансформації банківської сфери демонструють переваги автоматизації процесів, використання великих даних, блокчейну та впровадження відкритого банкінгу, що дозволяє оптимізувати бізнес-моделі фінансових установ [8-9]. Водночас залишається низка бар'єрів, зокрема кібербезпека, етичне управління даними та відповідність регуляторним вимогам, які потребують комплексного підходу до вирішення.

Таким чином, розвиток смарт-систем цифровізації в банківській сфері відкриває нові можливості, але водночас висуває нові виклики, що потребують ефективного управління безпековими ризиками для забезпечення стабільного функціонування фінансових установ та надійності платіжних систем.

Метою даної статті є дослідження безпекового розвитку смарт-системи диджиталізації в банківських установах в умовах управління змінами.

Основні результати дослідження. Сучасна банківська система – складний, багатогранний механізм та одна з необхідних елементів ефективного функціонування економіки країни при переході до ринкових відносин, оскільки сприяє раціональному використанню фінансових ресурсів. Банківська система України працює в умовах постійних трансформацій на ринковому середовищі, що вимагає високих стандартів до забезпечення та підтримки їх фінансової стійкості, інноваційності, конкурентності, ретельного вибору ефективного вкладення фінансових ресурсів, оцінювання та контролювання ризиків [1-2].

Функціональну модель фінансового менеджменту банку можна подати у вигляді схеми, яка є стандартною (рис. 1, табл. 1).

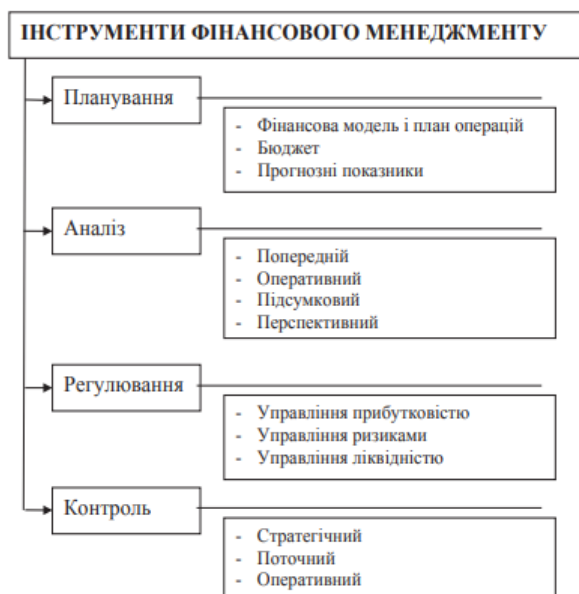

Рис. 1. Інструменти фінансового менеджменту в банку, [3]

Таблиця 1. Динаміка кількості діючих банків України, включаючи банки з іноземним капіталом, 2014-2024 рр., розроблено на основі [4]

Показники	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення 2024 р. від 2014 р., -	Відносне відхилення 2024 р. від 2014 р., %
Кількість діючих банків	118	117	96	82	77	75	73	71	67	63	62	-56	47,46%
з них з іноземним капіталом	45	41	38	38	37	35	33	33	29	27	26	-19	42,22%

Графічно динаміку кількості діючих банків України, включаючи банки з іноземним капіталом, 2014-2024 рр. представлено рис. 2.

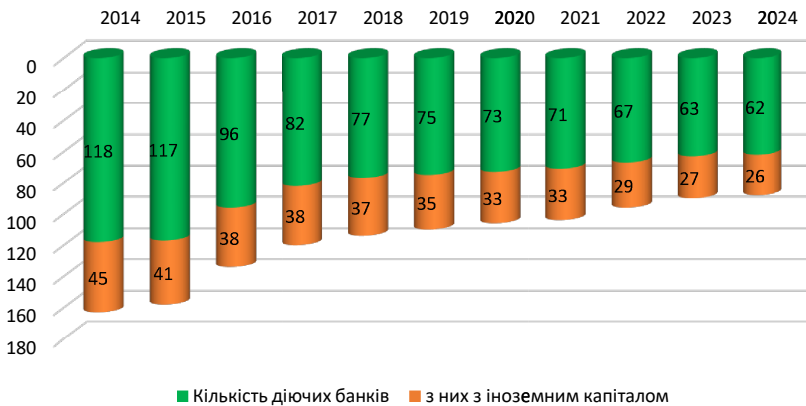

Рис. 2. Динаміка кількості діючих банків України, в тому числі з іноземним капіталом, 2014-2024 рр., розроблено на основі [4]

Враховуючи, конкурентність банківської системи, забезпечення фінансової стійкості, лояльності клієнтів, оцінку аналітиків, безпечності співпраці із юридичними та фізичними особами, проводяться рейтингування банків України.

В цьому блоці дослідження безпекових аспектів формування системи фінансового менеджменту в банках проведемо аналіз фінансових показників банківської системи України. За даними аналітичної системи проаналізуємо прибутковість української банків за останній період (табл. 2) [5].

Таблиця 2. Прибутковість української банківської системи, 2023, 2024 рр., млрд грн., [5]

Місце	Назва банку	2023 р.	2024 р.	Місце у 2023 р.	Динаміка
1	АТ «ПриватБанк»	56,31	54,46	1	зниження прибутковості
2	АТ «Ощадбанк»	12,86	11,56	2	зниження прибутковості
3	АТ «Райффайзен Банк»	6,95	7,43	3	зростання прибутковості
4	АТ «ПУМБ»	5,86	6,69	5	зростання прибутковості
5	АТ «Креді Агріколь банк»	5,92	3,48	12	зниження прибутковості
6	АБ «Укргазбанк»	5,04	4,08	11	зниження прибутковості
7	АТ «УкрСиббанк»	4,14	6,87	4	зростання прибутковості
8	АТ «ОТП Банк»	3,42	5,44	6	зростання прибутковості
9	АТ «Сітібанк»	4,54	0,99	7	зниження прибутковості
10	АТ «Універсал банк»	5,46	4,95	9	зниження прибутковості
11	АТ «Кредобанк»	1,50	1,74	13	зростання прибутковості
12	АТ «Прокредит банк»	1,03	0,97	15	зниження прибутковості

Графічно порівняльний аналіз прибутковості української банківської системи за останній досліджуваний період представлено на рис. 3.

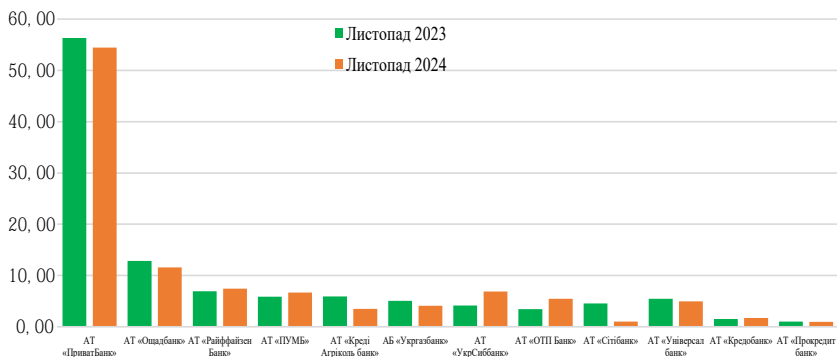

Рис. 3. Порівняльний аналіз прибутковості української банківської системи, 2023, 2024 рр., [5]

На основі даних, Міністерством фінансів України проведено рейтинг за підсумками 3 квартала 2024 р., що включає в себе показники загального рейтингу, стресостійкості, лояльності вкладників, оцінку аналітиків та місце в ренкінгу по депозитах фізичних осіб, який є ознакою ефективності використання активів і капіталу банку та розміру кредитного портфеля (табл. 3) [6].

Таблиця 3. Рейтинг банків України за підсумками 3 квартала 2024 р., [6]

Місце	Банк	Загальний рейтинг	Стресостійкість	Лояльність вкладників	Оцінка аналітиків	Місце в рейтингу по депозитах фізичних осіб
1	АТ «Райффайзен Банк»	4,33	4,1	4,8	4,02	4
2	АТ «УкрСиббанк»	4,28	4,1	4,2	4,73	7
3	АТ «Креді Агріколь банк»	4,27	4,3	4,1	4,56	11
4	АТ «Кредобанк»	4,10	4	4,3	4,02	13
5	АТ «ОТП Банк»	4,00	4,1	3,8	4,02	10
6	АТ «ПриватБанк»	3,93	3,6	4	4,64	1
7	АТ «Прокредит банк»	3,84	3,8	3,7	4,2	15
8	АТ «Універсал банк»	3,82	3	4,9	3,76	3
9	АТ «Ощадбанк»	3,76	3	4,3	4,47	2
10	АБ «Укргазбанк»	3,70	3,6	3,6	4,2	9
11	АТ «Правекс банк»	3,68	3,7	4	3,13	22
12	АТ «ПУМБ»	3,67	3,4	4	3,76	5

Візуалізацію отриманих рейтингових показників вітчизняних банків представлено рис. 4.

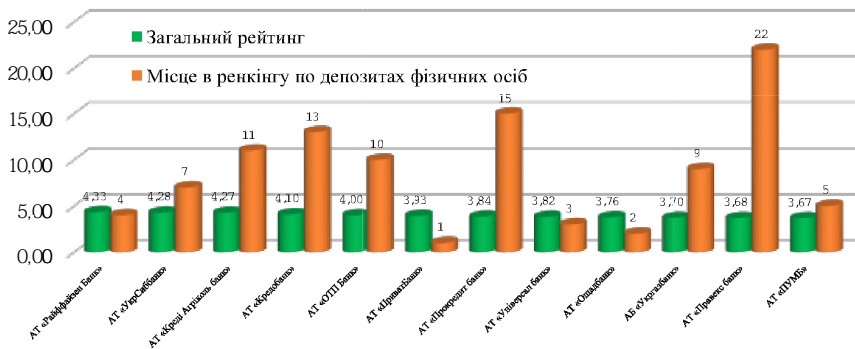

Рис. 4. Рейтинг провідних банків України за підсумками 3 квартала 2024 р., розроблено на основі [6]

Далі прослідкуємо доходи, витрати і величину чистого прибутку (збитку) банків України за останнє одинадцятиріччя (табл. 4).

Таблиця 4. Доходи, витрати та чистий прибуток (збиток) банків України, 2014-2024 рр., розроблено на основі [6]

Показники	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Доходи, млн. грн.	210 201	199 193	190 691	178 054	204 554	243 102
Витрати, млн. грн.	263 167	265 793	350 078	204 545	182 215	184 746
Чистий прибуток (збиток), млн. грн.	-52 966	-66 600	-159 387	-26 491	22 339	58 356

Показники	2020	2021	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення 2024 р. від 2014 р., +, -	Відносне відхилення 2024 р. від 2014 р., %
Доходи, млн. грн.	250 171	273 863	357 549	446 804	463 792	253591,00	2,21
Витрати, млн. грн.	210 445	196 488	335 628	364 124	332 707	69540,00	1,26
Чистий прибуток (збиток), млн. грн.	39 726	77 375	21 921	82 680	131 085	184051,00	X

З даних табл. 4. спостерігаємо зростання дохідної та витратної частин банківської системи України в 2,21раз та 1,26 раз відповідно. Щодо чистого прибутку (збитку) банків, то за останній досліджуваний період він зріс на 184051,00 млн. грн.

Структура доходів та витрат банківської системи України за останній рік представлено на рис. 5.

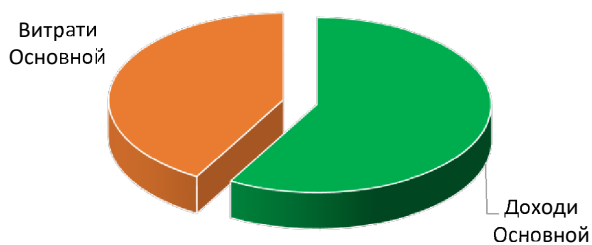

Рис. 5. Структура доходів та витрат банківської системи України, 2024 р., розроблено на основі [6]

Далі, представимо структуру доходів та витрат банківської системи України за останній рік за їх елементами (табл. 5).

Таблиця 5. Структура доходів та витрат банківської системи України, 2024 р., розроблено на основі [6]

Показники	2024	Структура доходів і витрат банків України, 2024 р., %
Доходи	463 792	100,00
процентні доходи	319 956	69,00
комісійні доходи	99 782	21,50
результат від переоцінки та від операцій купівлі-продажу	33 300	7,20
інші операційні доходи	6 072	1,30
інші доходи	2 976	0,60
повернення списаних активів	1 705	0,40
Витрати	332 707	100,00
процентні витрати	107 298	32,20
комісійні витрати	48 879	14,70
інші операційні витрати	16 701	5,00
загальні адміністративні витрати	97 608	29,30
інші витрати	7 694	2,30
відрахування в резерви	10 008	3,00
податок на прибуток	44 519	13,40

З табл. видно, що найбільшу питому вагу в доходах та витратах займають процентні доходи та процентні витрати 69% та 32,20% відповідно.

Графічно структуру доходів та витрат банківської системи України за останній рік за їх елементами представлено рис. 6 та рис. 7.

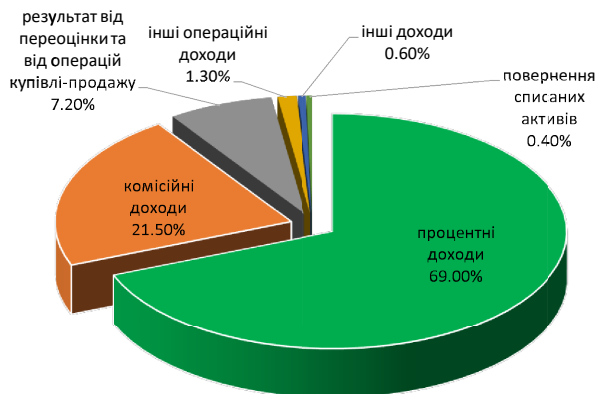

Рис. 6. Структура доходів банківської системи України, 2024 р., розроблено на основі [6]

Для нашого дослідження та аналітики рейтингу використано інформацію дванадцяти провідних банків України за останні п'ять років (табл. 6).

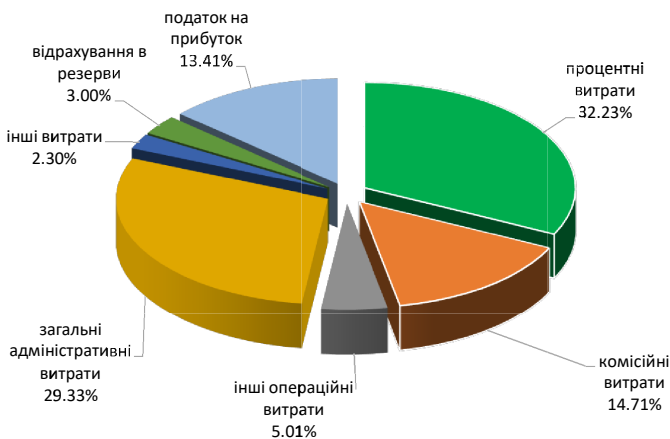

Рис. 7. Структура витрат банківської системи України, 2024 р., розроблено на основі [6]

Таблиця 6. Рейтинг діяльності банків України (фінансові показники), 2019-2023 рр., розроблено на основі [6]

Банк	Рейтинг 2019 р.	Чисті активи, млн. грн.	Миттєва ліквідність, %	Непрацюючі кредити, %	Рівень фінансової діяльності та інноваційності
Укрсиббанк	4,5	53775,8	19,2	7,8	високий
Кредобанк	4,0	19135,8	11,0	9,0	стабільний
КредіАгроколь Банк	4,0	35312,8	24,9	5,7	стабільний
Сітібанк	4,5	31401,0	8,0	0,5	високий
ОТП Банк	4,0	44889,4	14,3	17,9	стабільний
ІНГ Банк Україна	4,5	13222,1	13,0	10,7	високий
Райффайзен Банк	4,5	92218,3	18,9	7,2	високий
ПроКредит Банк	4,0	23879,0	5,4	4,7	стабільний
ПриватБанк	4,0	314105,9	14,5	80,3	стабільний
Ощадбанк	3,5	250486,7	28,6	56,9	задовільний
Універсал Банк	3,5	17796,4	8,6	20,3	задовільний
Укргазбанк	4,0	119225,9	18,2	20,7	стабільний
Банк	Рейтинг, 2020 р.	Чисті активи, млн. грн.	Миттєва ліквідність, %	Непрацюючі кредити, %	Рівень фінансової діяльності та інноваційності
Укрсиббанк	4,5	72521,8	15,2	8,1	високий
Кредобанк	4,0	25228,1	5,9	9,2	стабільний
КредіАгроколь Банк	4,0	50408,3	8,9	2,0	стабільний
Сітібанк	4,5	27853,7	0,0	1,1	високий
ОТП Банк	4,5	58966,2	11,8	13,3	високий
ІНГ Банк Україна	4,0	11525,0	6,6	15,3	стабільний
Райффайзен Банк	4,5	111547,9	17,2	3,5	високий
ПроКредит Банк	4,0	27137,2	8,8	4,5	стабільний
ПриватБанк	4,5	386939,6	10,0	76,4	високий
Ощадбанк	4,0	235715,8	9,2	51,4	стабільний
Універсал Банк	3,5	33918,5	5,3	17,6	задовільний
Укргазбанк	4,0	142682,8	9,4	15,2	стабільний

Закінчення табл. 6.

Банк	Рейтинг, 2021 р.	Чисті активи, млн. грн.	Миттєва ліквідність, %	Непрацюючі кредити, %	Рівень фінансової діяльності та інноваційності
Укрсиббанк	4,5	78391,5	13,6	2,5	високий
Кредобанк	3,5	33221,6	5,5	6,1	задовільний
КредіАгріколь Банк	4,5	54871,0	6,5	1,8	високий
Сітібанк	4,5	33681,3	7,3	0,2	високий
ОТП Банк	4,5	69862,6	11,0	6,2	високий
ІНГ Банк Україна	4,5	13644,5	19,9	0,0	високий
Райффайзен Банк	4,5	131736,4	15,0	2,3	високий
ПроКредит Банк	4,0	31628,7	5,4	2,0	стабільний
ПриватБанк	4,5	407256,7	10,3	71,2	високий
Ощадбанк	4,0	236887,7	6,4	36,7	стабільний
Універсал Банк	4,0	57587,7	3,4	8,6	стабільний
Укргазбанк	4,0	123874,6	5,1	11,7	Стабільний

Банк	Рейтинг, 2022 р.	Чисті активи, млн. грн.	Миттєва ліквідність, %	Непрацюючі кредити, %	Рівень фінансової діяльності та інноваційності
Укрсиббанк	4,5	108766,2	14,2	15,1	високий
Кредобанк	4,5	38970,5	35,0	26,2	високий
КредіАгріколь Банк	4,0	72569,1	6,5	13,9	стабільний
Сітібанк	4,0	51421,6	8,4	23,2	стабільний
ОТП Банк	4,0	91005,5	10,6	18,5	стабільний
ІНГ Банк Україна	4,0	15339,1	10,5	11,1	стабільний
Райффайзен Банк	4,0	176523,3	19,6	15,2	стабільний
ПроКредит Банк	4,0	33023,0	8,6	13,7	стабільний
ПриватБанк	4,0	549738,6	11,5	70,4	стабільний
Ощадбанк	4,0	272238,8	8,2	49,9	стабільний
Універсал Банк	3,5	86145,1	9,4	15,7	задовільний
Укргазбанк	3,0	132048,9	10,1	28,9	задовільний

Банк	Рейтинг, 2023 р.	Чисті активи, млн. грн.	Миттєва ліквідність, %	Непрацюючі кредити, %	Рівень фінансової діяльності та інноваційності
Укрсиббанк	5,0	142454,5	21,0	19,1	високий
Кредобанк	4,5	56126,1	30,7	18,8	високий
КредіАгріколь Банк	4,5	103579,3	15,7	14,2	високий
Сітібанк	4,5	68620,7	13,0	0,1	високий
ОТП Банк	4,0	102043,5	24,2	22,6	стабільний
ІНГ Банк Україна	4,0	26756,0	34,8	6,5	стабільний
Райффайзен Банк	4,0	189126,9	25,2	17,3	стабільний
ПроКредит Банк	4,0	37847,4	20,6	12,4	стабільний
ПриватБанк	4,0	685062,9	22,3	64,4	стабільний
Ощадбанк	4,0	343457,9	18,7	48,3	стабільний
Універсал Банк	4,0	119023,5	17,1	6,1	стабільний
Укргазбанк	4,0	175812,9	14,5	33,2	стабільний

Методика рейтингу надійності банків України оцінює фінансову стабільність та інноваційність найбільших банків країни. До цього рейтингу включено банки, чия ринкова частка перевищує 0,20% від усіх платоспроможних банків. Оцінка здійснюється за п'ятибальною шкалою: 5

балів – високий рівень, 4 бали – стабільний, 3 бали – задовільний, 2 бали – низький, 1 бал – катастрофічний. Рейтинг базується на важливих фінансових факторах, що можна визначити на основі публічної інформації для платоспроможних банків. Кожен фактор оцінюється балами від 1 до 4 залежно від його значення. Сума балів для кожного банку розраховується шляхом множення значень балів на вагу відповідного фактора. Чим вищий загальний бал, тим більша ймовірність того, що банк зможе подолати кризові періоди. За результатами рейтингу надійності, фінансової діяльності та інноваційності банків України, лідерами за фінансовими показниками в 2023 році стали Укрсиббанк, Кредобанк і КредіАгріколь Банк.

Графічно порівняння величини чистих активів провідних банків України, 2019, 2023 рр. представлено рис. 8, 9.

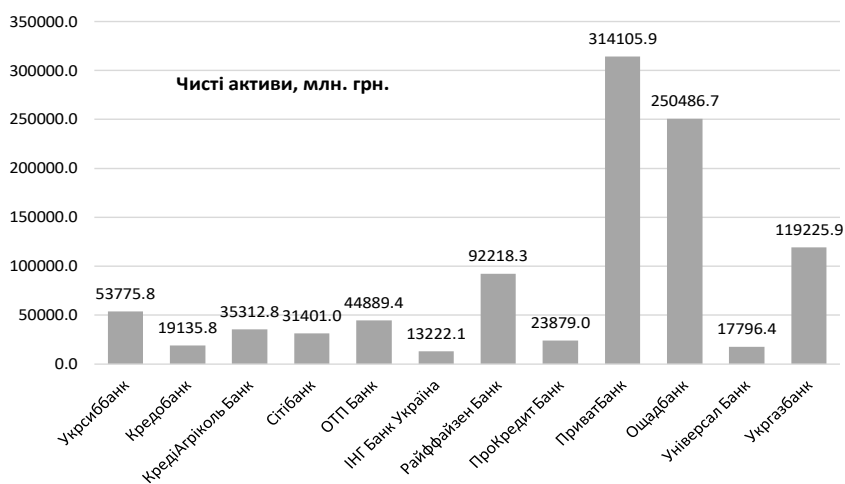

Рис. 8. Чисті активи провідних банків України, 2019 р., розроблено на основі [6]

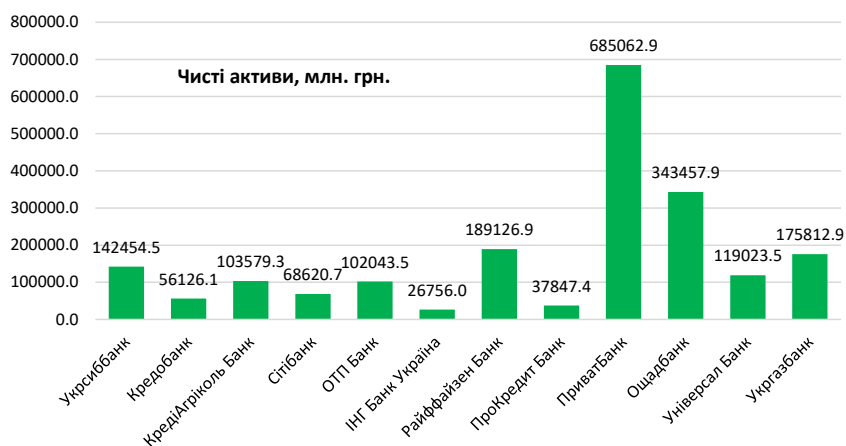

Рис. 9. Чисті активи провідних банків України, 2023 р., розроблено на основі [6]

Враховуючи, доступність корпоративної інформації банків України, проведемо аналіз надійності, як критерію безпеки, провідних банків України станом на січень 2025 р. [7] (табл. 7).

Таблиця 7. Рейтинг надійних банків України, січень 2025 р., [7]

Рейтинг надійних банків України, січень 2025 р.	
1	ПриватБанк (державний)
2	Ощадбанк (державний)
3	Укрексімбанк (державний)
4	Креді Агріколь Банк (Credit Agricole, Франція)
5	Ukrsibbank (BNP Paribas Group, Франція)
6	Кредобанк (PKO Bank Polska, Польща)
7	Укргазбанк (державний)
8	СІТІбанк Україна (Citigroup, США)
9	ПроКредит Банк (ProCredit Bank, Німеччина)
10	Райффайзен Банк (Raiffeisen International Bank, Австрія)
11	Правекс-банк (Intesa Sanpaolo, Італія)
12	ПУМБ (СКМ Фінанс / Рінат Ахметов, Україна)
13	ІНГ Банк Україна (ING Group, Нідерланди)
14	Універсал Банк (Baillan, Кіпр / Сергій Тігірко, Україна)
15	ОТП Банк (OTP Bank, Угорщина)
10 надійних банків для фізичних осіб, 2025 р.	
1	ПриватБанк (державний)
2	Ощадбанк (державний, гарантується 100% вкладів)
3	Укрексімбанк (державний, гарантується 100% вкладів)
4	Укргазбанк (державний)
5	Ukrsibbank (BNP Paribas Group, Франція)
6	Кредобанк (PKO Bank Polska, Польща)
7	ПроКредит Банк (ProCredit Bank, Німеччина)
8	Правекс-банк (Intesa Sanpaolo, Італія)
9	Універсал Банк (Baillan, Кіпр / Сергій Тігірко, Україна)
10 надійних банків для юридичних осіб, 2025 р.	
1	Укргазбанк (державний)
2	Укрексімбанк (державний)
3	Ощадбанк (державний)
4	ПриватБанк (державний)
5	Креді Агріколь Банк (Credit Agricole, Франція)
6	Ukrsibbank (BNP Paribas Group, Франція)
7	СІТІбанк Україна (Citigroup, США)
8	Кредобанк (PKO Bank Polska, Польща)
9	ПроКредит Банк (ProCredit Bank, Німеччина)
10	ІНГ Банк Україна (ING Group, Нідерланди)

Розміщення депозитів фізичних та юридичних осіб вказує на ступінь довіри до банку та безпеку діяльності банківської установи. В табл. 8 представлено банківські установи державної та іноземної власності, в яких розміщені депозити фізичних та юридичних осіб станом на 01.01.2025 р.

Таблиця 8. Банківські установи державної та іноземної власності, в яких розміщені депозити фізичних та юридичних осіб станом на 01.01.2025 р., [7]

Державні банки, в яких розміщені депозити страховиків, станом на 01.01.2025 р.		
№	Банк	Депозити, млн. грн.
1	Укргазбанк	1679
2	Ощабанк	1175
3	Укрексімбанк	1075
4	ПриватБанк	280
	Всього	4211
ТОП-10 іноземних банків, у яких розміщено депозити страховиків, станом на 01.01.2025 р.		
№	Банки іноземних груп	Депозити, млн. грн.
1	Креді Агріколь Банк	891
2	Сенс Банк	737
3	Райффайзен Банк Аваль	585
4	Ukrsibbank	559
5	Кредобанк	543
6	ОТП Банк	319
7	Дойче Банк ДБУ	241
8	Правекс-банк	227
9	Ідея Банку	210
10	Прокредит Банк	199
	Всього	4515

ТОП-5 рейтинг найбільших банків: депозити фізичних осіб, станом на 01.01.2025 р.			
№	Банк	Всього депозити фізосіб, млн грн.	з них в іноземній валюті
1	Приват Банк	290030	71290
2	ОЩАДБАНК	12879	37338
3	Райффайзен Банк	537175	16613
4	СЕНС-БАНК	46258	21944
5	УНІВЕРСАЛ БАНК	44659	14136

ТОП-5 рейтинг найбільших банків: депозити юридичних осіб, станом на 01.01.2025 р.		
№	Банк	Депозити юридичних осіб, млн. грн.
1	УКРГАЗБАНК	108312
2	ПриватБанк	70446
3	Укрексімбанк	60992
4	Ощадбанк	58566
5	УКРСИББАНК	33928

Для візуалізації отриманих результатів, фінансові аналітики та експерти графічно зображують рейтингову інформацію (табл. 9).

Графічно найбільші банки України щодо надання кредитів фізичним та юридичним особам станом на 01.01.2025 р. представлено рис. 10.

Попередньо табл. 2 були представлені прибуткові банки 2023 р. та 2024 р., наразі представимо найприбутковіші та збиткові банки України, станом на 01.01.2025 р. (табл. 10)

Таблиця 9. Найбільші банки України, які надали кредити фізичним та юридичним особам станом на 01.01.2025 р., [7]

ТОП-5 рейтинг найбільших банків: кредити фізичним особам, станом на 01.01.2025 р.		
№	Банк	Кредити фізичним особам, млн грн.
1	ПриватБанк	73596
2	СЕНС-БАНК	34031
3	УНІВЕРСАЛ БАНК	25322
4	ПУМБ	22257
5	Ощадбанк	17744
ТОП-5 рейтинг найбільших банків: кредити юридичним особам, станом на 01.01.2025 р.		
№	Банк	Кредити юридичним особам, тис грн.
1	Приватбанк	184010
2	Укресімбанк	109148
3	Ощадбанк	95478
4	УКРГАЗБАНК	52955
5	ПУМБ	38093

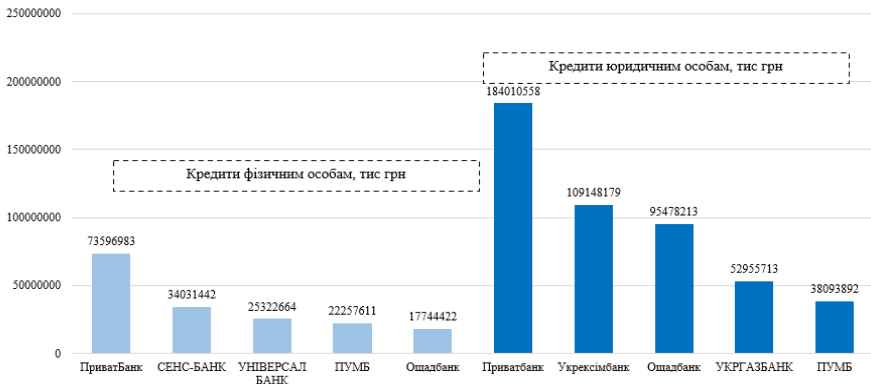

Рис. 10. Найбільші банки України щодо надання кредитів фізичним та юридичним особам, станом на 01.01.2025 р., розроблено на основі [7]

Таблиця 10. Найприбутковіші та збиткові банки України, станом на 01.01.2025 р., [7]

№	Банк	Прибуток, млрд. грн.	Збиток, млрд. грн.
1	ПриватБанк	54,46	
2	Ощадбанк	11,56	
3	Райффайзен банк	7,4	
4	Укрсиббанк	6,86	
5	ПУМБ	6,69	
6	ОТП банк	5,44	
7	Сітібанк	5,37	
8	Сенс банк	5,25	
9	Укресімбанк	4,9	
10	Універсалбанк	4,95	
11	Правекс банк		-0,017
12	Мотор банк		-0,0457
13	Оксі банк		-0,2239
14	Альпарі банк		-0,00469

Графічне представлення найприбутковіших та збиткових банків України, станом на 01.01.2025 р. показано на рис. 11 та на рис. 12.

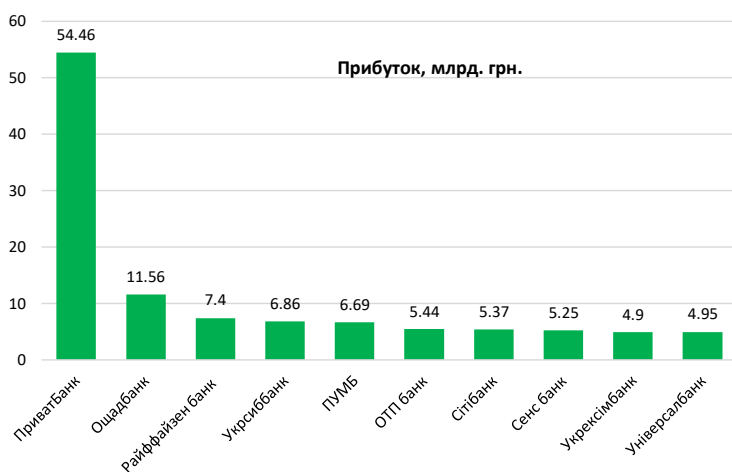

Рис. 11. Найприбутковіші банки України, станом на 01.01.2025 р., розроблено на основі [7]

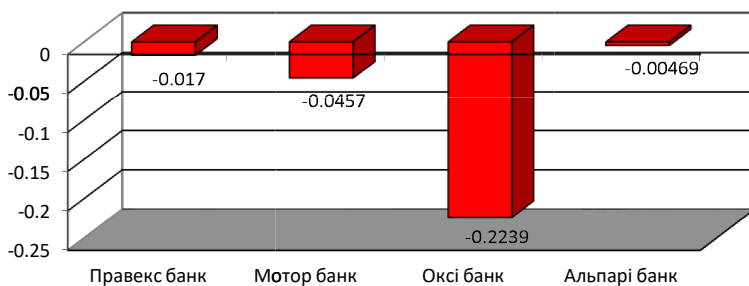

Рис. 12. Збиткові банки України, станом на 01.01.2025 р., розроблено на основі [7]

Наприкінці цього блоку дослідження проведемо аналіз п'яти найбільших банків за величиною активів, станом на 01.01.2025 р. (табл. 11)

Таблиця 11. П'ять найбільших банків за величиною активів, станом на 01.01.2025 р., [7]

№	Банк	Активи, млн. грн.
1	ПриватБанк	572448
2	Ощадбанк	271908
3	Укрексімбанк	237277
4	УКРГАЗБАНК	167751
5	Райффайзен Банк Аваль	108513

Графічно п'ятірка найбільших банків за величиною активів, станом на 01.01.2025 р. представлена рис. 13.

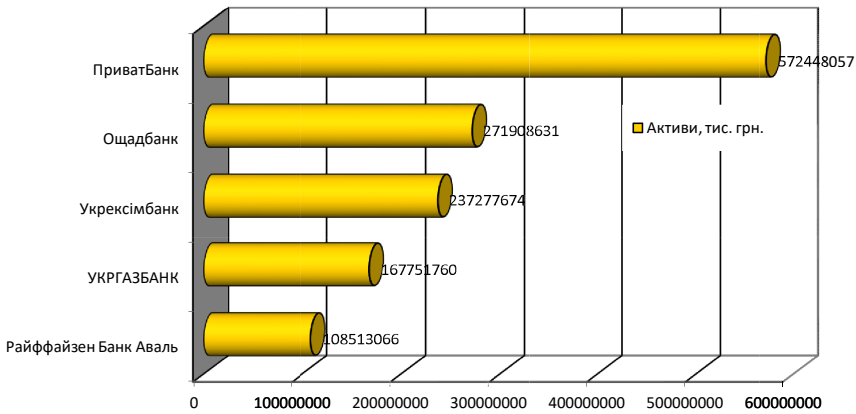

Рис. 13. Найбільші банки України за величиною активів, станом на 01.01.2025 р., розроблено на основі [7]

Висновки. Дослідження підтвердило актуальність безпекового розвитку смарт-систем диджиталізації в банківських установах, враховуючи швидкі технологічні зміни та зростання кіберзагроз. Впровадження сучасних технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, хмарні сервіси та електронні платіжні системи, сприяє оптимізації фінансових процесів, але водночас створює нові виклики у сфері управління ризиками. Аналіз фінансової безпеки банків показав, що ефективне управління ризиками та впровадження інноваційних підходів дозволяє забезпечити стабільність банківської системи. Зокрема, ключовими факторами є грамотне фінансове планування, використання сучасних інструментів захисту даних і підвищення рівня кібербезпеки. Дослідження також підтвердило, що фінансова безпека є важливою складовою загальної стійкості банківської системи. Зменшення кількості діючих банків в Україні за останні роки свідчить про вплив зовнішніх і внутрішніх факторів, зокрема реформування, пандемії та військового стану. Таким чином, для ефективного функціонування банківських установ у цифровому середовищі необхідно комплексно поєднувати інноваційні технології та стратегії управління безпекою, що сприятиме підвищенню довіри клієнтів та забезпеченню стабільного розвитку банківської сфери.

1. Гагауліна Е. І., Клименко М. А. Особливості сучасної структури банківської системи України. Економіка та суспільство. 2022. №37. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1204/1159/>
2. Добрик Л. О., Запорожець Г. В. Фінансова безпека банку як основа його стійкості. Ефективна економіка. № 6. 2014. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3116>
3. Побережний С. М., Пластун О. Л., Болгар Т. М. Фінансова безпека банківської діяльності. Суми: УАБС НБУ, 2010. 112 с.

4. Показники діяльності банків. ULR: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/2014-01/>
5. Прибутковість української банківської системи. ULR: <https://opendatabot.ua/open/bank-ranking>
6. Рейтинг надійних банків України у 2025 році. ULR: <https://firstcredit.com.ua/info/bank-rating/>
7. Рейтинг стійкості банків. ULR: <https://minfin.com.ua/ua/banks/rating/>
8. Mayovets Y., Vdovenko N., Shevchuk H., Zos-Kior M., Hnatenko I. Simulation modeling of the financial risk of bankruptcy of agricultural enterprises in the context of COVID-19. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. 2021. Vol. 36. pp. 192-198.
9. Mazur N., Khrystenko L., P6sztorov6 J., Zos-Kior M., Hnatenko I., Puzyrova P., Rubezhanska V. Improvement of Controlling in the Financial Management of Enterprises. *TEM Journal*. 2021. Vol. 10, Issue 4. pp. 1605–1609.
10. Zhyvko Z., Nikolashyn A., Semenets I., Karpenko Y., Zos-Kior M., Hnatenko I., Klymenchukova N., Krakhmalova N. Secure aspects of digitalization in management accounting and finances of the subject of the national economy in the context of globalization. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. 2022. Vol. 39. pp. 259-269.

-
1. Hataullina E. I., Klymenko M. A. Osoblyvosti suchasnoi struktury bankivskoi systemy Ukrainy. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2022. №37. ULR: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1204/1159/>
 2. Dobryk L. O., Zaporozhets H. V. Finansova bezpeka banku yak osnova yoho stiikosti. *Efektivna ekonomika*. № 6. 2014. ULR: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3116>
 3. Poberezhnyi S. M., Plastun O. L., Bolhar T. M. Finansova bezpeka bankivskoi diialnosti. Sumy: UABS NBU, 2010. 112 s.
 4. Pokaznyky diialnosti bankiv. ULR: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/2014-01/>
 5. Prybutkovist ukrainskoi bankivskoi systemy. ULR: <https://opendatabot.ua/open/bank-ranking>
 6. Reitynh nadiinykh bankiv Ukrainy u 2025 rotsi. ULR: <https://firstcredit.com.ua/info/bank-rating/>
 7. Reitynh stiikosti bankiv. ULR: <https://minfin.com.ua/ua/banks/rating/>
 8. Mayovets Y., Vdovenko N., Shevchuk H., Zos-Kior M., Hnatenko I. Simulation modeling of the financial risk of bankruptcy of agricultural enterprises in the context of COVID-19. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. 2021. Vol. 36. pp. 192-198.
 9. Mazur N., Khrystenko L., P6sztorov6 J., Zos-Kior M., Hnatenko I., Puzyrova P., Rubezhanska V. Improvement of Controlling in the Financial Management of Enterprises. *TEM Journal*. 2021. Vol. 10, Issue 4. pp. 1605-1609.
 10. Zhyvko Z., Nikolashyn A., Semenets I., Karpenko Y., Zos-Kior M., Hnatenko I., Klymenchukova N., Krakhmalova N. Secure aspects of digitalization in management accounting and finances of the subject of the national economy in the context of globalization. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. 2022. Vol. 39. pp. 259-269.